

NOTA DE FUNDAMENTARE
Secțiunea 1
Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea art.8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, precum și a art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale

Începând cu luna februarie 2022, conflictul armat de la granița României a avut un impact deosebit de grav asupra sectorului agroalimentar al țării, determinând perturbări ale lanțurilor de aprovizionare și contribuind semnificativ la creșterile majore a prețurilor la energia electrică, gaze naturale, combustibil și transport, rezultând dezechilibre majore la nivelul indicatorilor macroeconomici.

Aceste dezechilibre au impactat în mod negativ agricultura și industria alimentară, care au fost puternic afectate, rezultând un potențial pericol de creștere a prețurilor la produsele agricole și alimentare și, implicit, o scădere a puterii de cumpărare a consumatorilor finali, cu afectarea siguranței și securității alimentare a populației.

Mai mult decât atât, creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și, implicit, a prețurilor pe piață a produselor agricole primare și a produselor alimentare procesate au condus la majorarea prețurilor unor produse agricole și agroalimentare de bază, determinând scăderea puterii de cumpărare a populației.

Instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare prin limitarea adaosurilor comerciale practicate în procesarea, distribuția și comercializarea unor produse alimentare esențiale, a determinat scăderea prețurilor pentru aceste categorii de produse și, implicit, a crescut puterea de cumpărare a populației.

De asemenea, impactul pozitiv al prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, s-a reflectat în scăderea indicilor prețurilor de consum.

Ținând cont că, în lipsa acestor măsuri legislative, există riscul unei creșteri abrupte a prețurilor la alimente, care poate produce dezechilibre majore între cererea și oferta existentă pe piața produselor agroalimentare, fiind resimțită și de consumatorul final, deosebit de vulnerabil, se impune luarea unor măsuri cu caracter temporar în vederea limitării acestor efecte.

În aceste condiții, prețurile ridicate ale alimentelor vor afecta capacitatea persoanelor de a cumpăra astfel de produse și vor crește presiunea asupra gospodăriilor cu venituri mici, situație în care Guvernul este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea interesului public constând în asigurarea accesului populației cu venituri mici la alimente de bază.

Accesibilitatea prețurilor este o preocupare majoră pentru liderii Uniunii Europene, implicit pentru Guvernul României, în special în ceea ce privește grupurile cu venituri mici și vulnerabile, care sunt cele mai afectate.

Potrivit prevederilor art. 47 alin. (1) din Constituția României, republicată, ”Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”. A asigura hrană populației înseamnă „a asigura accesul tuturor oamenilor, în orice moment, la hrană suficientă pentru a avea o viață sănătoasă și activă”.

Ținând cont că, în lipsa acestor măsuri legislative, există riscul unei creșteri abrupte a prețurilor la alimente, care poate produce dezechilibre majore între cererea și oferta existentă pe piața produselor agroalimentare, fiind resimțită și de consumatorul final, deosebit de vulnerabil, se impune luarea unor măsuri cu caracter temporar în vederea prorogării termenului de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 30 septembrie 2025 inclusiv.

Totodată, având în vedere că mecanismul de licențiere prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole, cu modificările și completările ulterioare, a avut ca impact atenuarea și stabilizarea producției interne a României și a pieței unor produse agricole, respectiv: grâu sau meslin, porumb, oleaginoase, făină de grâu, zahăr, ouă, carne de pasăre, cu efecte benefice pentru viabilitatea fermelor și pentru lanțul agroalimentar, este oportună și necesară prelungirea termenului de aplicare al acestei ordonanțe de urgență până la data de 31 decembrie 2025 inclusiv, pentru menținerea unui echilibru al pieței produselor agricole din România și a viabilității fermelor cu activitate sectoarele vegetal și zootehnic, dar și a procesatorilor români.

Nepromovarea în regim de urgență a acestor măsuri poate avea ca efecte aflarea de produse agricole din Ucraina, imposibilitatea valorificării produselor de către fermierii români, distorsionarea pieței produselor agroalimentare și existența unor practici comerciale neloiale, cu impact asupra populației, creșterea stocurilor și degradarea acestora, abandonarea fermelor de către fermierii români etc.

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public, respectiv asigurarea accesului populației cu venituri mici la alimente de bază și protejarea consumatorului final, constituie o situație de urgență extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, este necesară adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3. Schimbări preconizate

Prezenta ordonanță reglementează prorogarea unor termene, după cum urmează:

- prelungește termenul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu o nouă perioadă de 3 luni, respectiv până la data de 30 septembrie 2025 inclusiv, cu efecte în combaterea creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, în vederea menținerii puterii de cumpărare a populației pentru produsele de bază;
- prelungește termenul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2023, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 31 decembrie 2025 inclusiv, pentru menținerea unui echilibru al pieței produselor agricole din România și a viabilității fermelor cu activitate sectoarele vegetal și zootehnic, dar și a procesatorilor români.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum menținerea unui echilibru al pieței produselor agricole din România și a viabilității fermelor cu activitate sectoarele vegetal și zootehnic, dar și a procesatorilor români.

Totodată, proiectul de act normativ creează cadrul juridic necesar aplicării măsurilor care au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor generate de actuala situație asupra populației și sectoarelor de producție, procesare, distribuție, comercializare produse agricole și alimentare, precum:

- scăderea puterii de cumpărare a populației pentru produsele alimentare de bază;
- distorsionarea pieței produselor agroalimentare și existența unor practici comerciale neloiale, cu impact asupra populației;
- diminuarea activității operatorilor din sectoarele economice implicate, până la reducerea masivă sau închiderea activității;
- menținerea vulnerabilității și expunerii consumatorilor față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole.

3.2. Impactul social

Adoptarea măsurilor preconizate de actul normativ va duce la creșterea puterii de cumpărare a populației în ceea ce privește produsele agricole și alimentare de bază, echilibrarea balanței veniturilor și cheltuielilor acestora, contribuind la ameliorarea nivelului de trai, precum și la evitarea depopulării spațiului rural.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Menținerea afacerilor în mediul rural.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Aceste măsuri ar putea contribui la creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producțiilor agricole, la echilibrarea balanței veniturilor și cheltuielilor producătorilor agricoli, ajutându-i să se reaseze într-o poziție mai stabilă și mai echilibrată în raport cu partenerii de afaceri.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Implicit va avea loc o creștere în lanț a veniturilor tuturor agenților economici antrenați și favorizează circulația capitalurilor, antrenând noi și noi plusuri de valoare la toate nivelurile și pentru toți participanții la viața economică.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Reducerea poluării mediului înconjurător datorită investițiilor în ferme.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Proiectul de ordonanță de urgență nu are impact bugetar.						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Nu este cazul
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul.
5.6. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
--

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 26.06.2025.

Menționăm faptul că în ceea ce privește elaborarea prezentului proiect de act normativ au fost aplicate prevederile art. 7 alin. (13) din actul normativ menționat anterior, fiind o reglementare care presupune adoptarea de urgență.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală și Autoritatea Vamală Română.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens, a fost elaborat prezentul *proiect de Ordonanță de urgență pentru pentru modificarea art.8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare, precum și a art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole*, pe care îl supunem spre adoptare.

Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Florin - Ionuț BARBU

Avizăm favorabil:

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

Ministrul Justiției

Radu MARINESCU